

Aan de Gemeenteraad van Waalre
T.a.v. de fractie van D66
Postbus 10.000
5580 GA Waalre

Uw brief van	Uw kenmerk	Afdeling/Ambtenaar Sociale Ontwikkeling / D. Heijnen
---------------------	-------------------	---

Onderwerp
Art. 39 vragen (RvO)
Fractie D66
d.d. 4 januari 2021

Ons kenmerk
136577

Datum

VERZONDEN 04 FEB. 2021

Geachte leden van de fractie D66,

Op 4 januari 2021 ontvingen wij uw schriftelijke vragen ex art. 39 RvO m.b.t. "Terugvorderen van bijstand i.v.m. giften" n.a.v. een casus in de gemeente Wijdemeren. In die gemeente werd een inwoner geconfronteerd met een terugvordering en een boete wegens "onterecht ontvangen bijstand". In deze brief beantwoorden wij uw vragen. Zoals u ziet hebben wij de door u gestelde vragen voor de duidelijkheid letterlijk overgenomen en daaronder ons antwoord geformuleerd.

Beantwoording vragen:

1. Bent u op de hoogte van deze casus in Wijdemeren?

Antwoord:

Wij zijn op de hoogte van deze casus.

2. Heeft u een opvatting over het geven van ondersteuning in de vorm van etenswaren en andere essentiële goederen aan mensen in de bijstand?

Antwoord:

Giften worden vrijgelaten bij de vaststelling van het recht op en de hoogte van de algemene bijstand voor zover dat uit oogpunt van bijstandsverlening verantwoord is, gezien de bestemming en de hoogte van de gift (artikel 31 lid 2 onderdeel m Participatiewet).

Een belangrijk criterium hierbij is dat de gift niet leidt tot een bestedingsniveau dat onverenigbaar is met wat op bijstandsniveau gebruikelijk is. Dit vanwege de aard en het doel van een bijstandsuitkering.

3. Vindt u het redelijk dat mensen de tegenwaarde van een dergelijke gift zoals etenswaren, een pan soep en andere essentiële zaken moeten terugbetalen?

Antwoord:

Vooropgesteld dat er altijd sprake is van maatwerk, dienen giften gemeld te worden bij de gemeente. Als de giften structureel zijn of dermate hoog dat ze leiden tot een bestedingsniveau dat niet verenigbaar is met bijstand, worden de giften in mindering gebracht op de uitkering als zijnde inkomsten. Wanneer iemand iedere maand voor een bepaald bedrag aan boodschappen ontvangt is dit te vergelijken met het structureel ontvangen van inkomsten. Deze inkomsten dienen in mindering gebracht te worden op de uitkering.

4. Maakt de gemeente Waalre gebruik van het Inlichtingenbureau en zo ja, hoe vaak in deze raadsperiode.

Antwoord:

Het inlichtingenbureau maakt gebruik van het koppelen van bestanden van een aantal landelijke uitkeringsorganisaties en andere organisaties met gegevens die van belang kunnen zijn voor de uitkeringsorganisaties.

Deze bestandskoppelingen gebeuren dagelijks. Wanneer er opvallende zaken worden geconstateerd tussen verschillende (financiële of op geld waardeerbare) gegevens ontvangt de gemeente hierover een signaal waarna verder onderzoek kan volgen. Giften vallen hier buiten. Deze komen in deze bestanden niet voor en daar wordt niet op "gescreend" als het ware.

a. Vindt daarbij ook onaangekondigd huisbezoek c.q. indringing in de woning plaats?

Onaangekondigd huisbezoek heeft betrekking op het onderzoeken van een woonsituatie. Bijvoorbeeld of iemand samenwoont of niet. En of op basis daarvan de uitkering wel/niet rechtmatig wordt verstrekt. Dit heeft niets met giften of vergelijkbare casuïstiek als die in gemeente Wijdmeren te maken.

5. Wat is uw opvatting over de uitvoerbaarheid van de participatiewet, de terugvorderingbepaling en de mogelijkheid van maatwerk.

Antwoord:

Wij dienen uitvoering te geven aan hetgeen in de Participatiewet wordt gesteld. Onze verordening maakt maatwerk mogelijk.

Er zijn gemeenten die een bovengrens hebben opgenomen in hun verordening tot welk bedrag giften ontvangen mogen worden en er geen informatieplicht is. In de verordening die eind 2019 aan de gemeenteraad van Waalre is aangeboden, staat geen bedrag genoemd. Dit betekent volgens de participatiewet dat iedere gift, in welke vorm en omvang dan ook, moet worden teruggevorderd.

6. Is er in Waalre bewust voor gekozen om geen grensbedrag op te nemen?

- a. Zo ja om welke reden?
- b. Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Het opnemen van bedragen hoort niet in een verordening thuis. Dit hoort thuis in uitvoeringsregels. Dat is de reden dat u hierover niets in de verordening terug kunt lezen.

Giften worden in principe vrijgelaten tot de volgende bedragen:

- € 250,- per jaar voor een alleenstaande
- € 500,- per jaar voor een alleenstaande ouder en de ten laste komende kinderen tezamen
- € 500,- voor gehuwden en de ten laste komende kinderen tezamen

In het geval van periodieke giften worden de bedragen op jaarbasis opgeteld. Ontvangen giften moeten worden gemeld bij de gemeenten, waarna beoordeeld wordt of de standaard vrijlatingen gelden of dat maatwerk moet worden toegepast. Uitgangspunt is dat de ontvangen giften verenigbaar moeten zijn met een bijstandsuitkering en vanuit dat standpunt te rechtvaardigen zijn.

7. Hebben in Waalre terugvorderingen plaatsgevonden in het kader van de bijstand c.q. participatiewet?

Antwoord:

Er kunnen om verschillende redenen terugvorderingen plaatsvinden. Meestal ontstaat een terugvordering ten gevolge van het niet geven van de juiste informatie of het te laat geven van informatie. Hierdoor wordt er ten onrechte bijstand verstrekt, die dan later moet worden teruggevorderd. Wanneer de inlichtingenplicht niet wordt geschonden en een client geeft bepaalde inkomsten door aan de gemeente, worden deze inkomsten verrekend met de uitkering. Er is dan geen sprake van terugvordering.

a. Zo ja, hoe vaak en om welke bedragen?

Er staat op 1 januari 2021 een bedrag van ruim € 200.000,- open aan terugvorderingen bijstand in de gemeente Waalre. Het gaat om 45 terugvorderingsdossiers, om diverse redenen. In de afgelopen 3 jaar zijn 8 vorderingen ontstaan.

b. Graag per jaar de aantallen en bedragen benoemen.

Zie het antwoord op de vorige vraag.

c. Vindt daarbij (standaard) een boeteoplegging plaats?

De Participatiewet (art 18a) verplicht het college tot een overwegen van een bestuurlijke boete als er sprake is van schending van de inlichtingenplicht. Er vindt altijd een individuele afweging plaats of en tot welk bedrag de boete opgelegd gaat worden. In bijzonder gevallen kan hiervan worden afgezien, dit gebeurt ook regelmatig.

d. Wordt er bij het terugvorderingsbeleid onderscheid gemaakt door wie of wat de ondersteuning c.q. gift afkomstig is. Bijvoorbeeld familie, vrienden, buren, voedselbank, de kerk of andere maatschappelijke organisaties?

Antwoord:

Bij de vrijlating van giften wordt geen onderscheid gemaakt tussen giften van instellingen en giften van personen. De afkomst van de giften is dus niet relevant.

Naar aanleiding van deze zaak is er veel onrust ontstaan. Een veelgehoorde opvatting is dat de menselijke maat verdwenen is bij de uitvoering van de participatiewet

8. Deelt u deze opvatting?

Antwoord:

Wij geven er de voorkeur aan om te werken vanuit "de bedoeling" en de menselijke maat. Ook binnen de Participatiewet blijft maatwerk mogelijk. Onze verordening maakt dit mogelijk in de vorm van de hardheidsclausule.

9. Hoe kijkt u tegen de ontstane onrust aan?

Antwoord:

Wij vinden het heel erg vervelend dat er onder burgers onrust is ontstaan door de situatie in de gemeente Wijdemeren. Op dit moment is ons niets bekend over onrust onder de inwoners van de gemeente Waalre hierover. Wij hebben hiervoor navraag gedaan binnen ons eigen CMD en ook bij de consultants van de gemeente Veldhoven, met wie wij in deze samenwerken.

10. Heeft dit uw opvatting over de uitvoerbaarheid van de participatiewet gewijzigd?

Antwoord:

We zijn verplicht uitvoering te geven aan de wet. Zoals al eerder aangegeven, is er altijd maatwerk mogelijk. Onze verordening biedt die mogelijkheid ook. Wij zijn ons er terdege van bewust dat er een spanningsveld bestaat tussen dwingend voorgeschreven regelgeving en werken vanuit de bedoeling en rekening houden met de menselijke maat. Desondanks proberen wij dit zoveel mogelijk te doen.

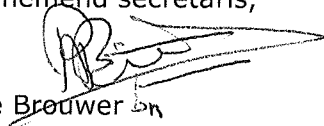
Wij vertrouwen erop u met bovenstaande beantwoording van de raadsvragen voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog aanvullende vragen hebben, dan horen wij dat graag van u.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

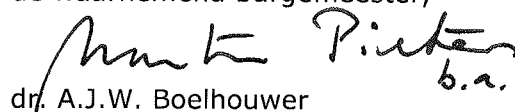
de waarnemend secretaris,

M.W. de Brouwer

de waarnemend burgemeester,

dr. A.J.W. Boelhouver

b.a.